

Naše Topolčianky

november, číslo: 5/2004, Dvojmesačník obyvateľov obce Topolčianky

Hrob rímsko-katolíckeho kňaza ThDr. Jozefa Dlhovského.

Foto: L. Kazík

1. november - DUŠIČKY

Sviatok zosnulých - deň, kedy sa každý človek rozpomätáva a spomína na svojich drahých, ktorí odišli z rodinného kruhu v blízkej či vzdialenej minulosti. Ved' puto, ktoré nás spájalo za ich života pretrváva i naďalej. A tak naše kroky smerujú do cintorína, možno i do viacerých, aby sme navštívili miesto ich posledného odpočinku. Uctíme si ich položením kvetov, zapálením sviečky a prosbou za ich blaženú večnosť.

V našom cintoríne sú hroby, v ktorých ležia osobnosti, na ktoré sa zo súčasníkov už nikto nepamätá. Pripomeňme si troch nebožtíkov, ktorí žili v jednom období.

- Prvým je rímsko-katolícky kňaz **ThDr. Jozef Dlhovský**. Jeho hrob je pod najkrajšou lipou v našom cintoríne pri kostole. Zvetraný náhrobný pomník bol vymenený 14. apríla 1996. Na pôvodnom pomníku bola mramorová doska s latin-

ským textom, ktorý v preklade znie:

„Tu odpočívá v Pánu Bohu pod pomníkom pán Jozef Dlhovský doktor najsvätejšieho bohoslovectva 40 rokov miestny farár narodil sa 1. marca 1785 zomrel 12. marca 1857 jemu pobožnému milovanému dôstojnému dala postaviť tento pomník vďačná sestra.“

Jesenný plenér

...akoby slnko samo tento obraz svojimi lúčmi malovalo
Možno vie, že slabne a tak zvýšené sily nášmu kraju radšej darovalo

Z vinogradov stojacich vókol dediny
dolu do pivníc steká révy mok
Plnia sa ľudmi priestory viech

Vrátila sa jeseň
- deva veselá to i pochmúrna
vracia sa po roku sem zas
na chvíľu bývať na zámok

Z rozviatych jej vlasov vietor
nanovo sa rodí,
šelesť v korunách a rozhupáva
ich ako zvony
Bez milosti strháva z nich
farebný sneh

Jeho vír už vyhnal vtáky
a kruto obnažuje bezbranný les
Dvíha prach z ciest a melanchóliu
nechávacú ich pomaly padať na duše,
aby zasypali tam, či vyvolali?
Nevinný smiech

Ved' v skutočnosti ide iba o to:
pochopiť prírodu a jej vlastné ciele
- vybrať si najlepší odev na posledný ples,
kým nezačne byť opäť všetko
čierno-biele

Marek Kazík

2. november

Pamiatka zosnulých

Vždy v hlbokej jeseni, v čase opadaných listov a spálených kvetín prvým mrazom rozkvitajú záhrady mŕtvych - cintoríny. Mramorové kamene ale aj skromné drevené kríže skrývajú spomienky na predošlé časy, na tých, ktorí dokončili svoj beh života.

Mnohí z nás v týchto dňoch prejdeme bránami cintorínov, aby sme v tichu pri blikote sviece obnovili spojenie s milovanými príbuznými a priateľmi. Je čas poďakovať sa za dar, ktorý sme prebrali z rúk predkov a ktorý sme povinní uchovávať a odovzdávať potomkom. O svoj cit spolupatričnosti s mŕtvymi sa treba podeliť so všetkými, lebo zosnulý patrí nielen do rodiny a k priateľom, ale aj do sveta a života každého súčasníka. Jediné človeku je dané vzdávať úctu svojim predkom. Je to obrana pred tým, aby sa na zosnulých nezabudlo, aby nezapadla do zabudnutia aj čas nášho bytia.

V čase, kedy príroda vydala svoje plody a speje k odpočinku, kriesime spomienky na tých, čo nás predišli do večnosti. Je čas postáť v úcte pred životom a pripomenúť si jeho vzácne dary. Majme preto aspoň chvíľku na rozhovor s dušami drahých zosnulých.

Majme v úcte život bližného, starého, mladého, nenarodeného ako aj toho, kto prekročil prah smrti

RR

nu iba krížik. Historický doklad možno vidieť v našom národopisnom múzeu.

Hrob J. Machoviča a hrobka E. Christianyho s manželkou Františkou sú takmer vedľa seba za kostolom. Hrobku Christianyho bývalý MNV odpredal dnes už nebohému prof. Emilovi Kuťkovi.

Zamyslime sa: Každý, kto na cintoríne odpočívá, má podiel na rozvoji toho obdobia, v ktorom žil. Preto cintorínu patrí úcta všetkých žijúcich.

A. Lukáčová

Tabuľa je upevnená na stene v krypte pod kostolom.

Súčasníkom tohoto vzácného kňaza, člena Slovenského učeného tovaríšstva bol učiteľ a zároveň organista **Johann Machovich** 1799 - 1879, žil 80 rokov. Vyučoval aj novovzniknutú dychovku, ktorú založil Kornel Čepec (1848 - 1912). Johann Machovich mal dcéru Františku, ktorá sa vydala za E. Christianyho.

A sme pri tretej osobnosti **Eduard Christiany** 1823 - 1898. Keď sa podpisovalo zrušenie poddanstva v Topolčiankach 20. júla 1854 - jediný sa skutočne podpísal. Ostatní poddaní pripísali k svojmu me-

Topolčianky reprezentovali Slovensko

Dňa 26. septembra 2004 sa vo Viedni v Dóme sv. Štefana konala svätá omša pod heslom „Nedela národov“. Zúčastnili sa jej zástupcovia 12 štátov. Medzi nimi nechýbala Slovenská republika. Našu vlasť reprezentoval FS Topolnica, kolektívny člen MO MS v Topolčiankach. Mali sme vyhradené viaceré vstupy počas svätej omše. Slovenský spev znel v priebehu podávania svätého prijímania. Do povedomia Viedencanov a účastníkov tohoto podujatia sa krojovaná Topolnica dostala tiež krásnymi piesňami za doprovodu harmoniky M. Bielika, vystúpením pri Dóme a na nádvorí arcibiskupstva, kde účinkovali aj príslušníci iných národov.

Ďalej sme navštívili historické objekty: Hofburg a Schönbrunn - sídlo cisárov, hlavne Habsburgovcov.

Významným bodom programu bola návšteva miesta, kde

FS Topolnica vo Viedni úspešne reprezentovala.

16. júla - na sviatok Škapuliarkej Panny Márie v roku 1683 podpísali Turci kapituláciu - porážku vo vojne s kresťanským vojskom na čele s poľským kráľom Jánom Sobieskym. Táto udalosť zachránila existenciu kresťanstva v strednej a juhovýchodnej Európe. Na mieste, kde je pamätná tabuľa na túto

udalosť sme upevnili veniec a zaspievali ďakovnú pieseň „Bože čos ráčil...“. Bola to nedela, kedy sme kráčali po stopách histórie strednej Európy, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sme boli v minulosti a sme i dnes.

A. Lukáčová

Foto : V. Jaššová

Jubileum nášho kostola - 225 rokov od konsekrácie

Kostol sv. KATARÍNY ALEXANDRIJSKEJ dali postaviť súrodenci gróf KAROL KEGLEVICH

(Keglevič) a jeho brat - biskup ŽIGMUND KEGLEVICH. Projekt klasicisticko - barokového kostola vypracoval bratislav-

ský architekt MELCHIOR HEFELE. Stavba kostola bola započatá v r. 1776 a ukončená r. 1784. Konsekrovaný - slávnostne vysvätený bol 26. októbra 1779, teda skôr ako bol dokončený. Z predchádzajúceho 433 rokov starého kostolíka, ktorý stál pred priechlím kaštiela v parku a bol zasvätený sv. ANNE, boli do nového kostola prenesené oltárne dosky, krstiteľnica a reliéf JÁNA TOPOLČIANSKEHO-TURKOBÍJCU - všetko z červeného mramoru. Taktiež obraz sv. FRANTIŠKY.

Obraz sv. KATARÍNY za hlavným oltárom namaloval nemecký maliar HUBERT ALEXANDER MAURER r. 1784 podľa obrázku, ktorý bol v predchádzajúcom kostolíku. Nad ľavým bočným oltárom je obraz P. MÁRIE KARMELSKEJ, namaloval ho r. 1730 KAROL EME-RICH.

V kostole sa nachádzajú náhrobné tabule zakladateľa kostola KAROLA KEGLEVICHA a jeho pravnučky ADELY ZICHIOVEJ. Pochovaní sú v hrobkách pod kostolom. Kostol slúžil našim predkom, slúži nám a dá Boh, aby slúžil ešte mnohým budúcim generáciám.

A. Lukáčová

Obnovená Matica

„Bože, čos' ráčil slovenskému ľudu...“

To bola melódia, ktorá znela dňa 27. decembra 1989 v kinosále v Topolčiankach. Slová piesne a ich hlboká myšlienka sa dotýkala všetkých prítomných. Najprv to síce vyzeralo ako zhromaždenie, ktoré iniciovalo VPN, ale potom vystúpila p. Anna Lukáčová, ktorá oznámila, že by sme mali obnoviť činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej v Topolčiankach. Matica pracovala v rokoch 1968 - 1973 a uchovala sa aj pečiatka organizácie. V sále bolo veľa, veľa ľudí a všetci privítali myšlienku oživenia Matice. A tak po nežnej revolúcii sme sa rýchlo vzchopili. Prítomní, ktorí sa rozhodli vstúpiť do radov Matice slovenskej odovzdali papierik s menom a dátami narodenia i bydliska, aby boli pripravené podklady pre vypí-

sanie členských legitimácií. A tak obnovená Matica začínala v roku 1989 so 190 členmi.

Na Slovensku dostali poradovú č. 17. Čiže boli sme medzi prvými dvadsiatimi, ktorí si uvedomili, že sme Slováci. A vlastne to uvedomovanie, že sme Slováci je jadrom činnosti Matice. Je niťou, ktorá sa tiahne celým našim dňom. Nezabudnime na to a nehanbime sa zato, že sme Slováci! Podrobne o 15 ročnej činnosti a aktivitách MS sa môžete dozvedieť na jubilejnej členskej schôdzi, ktorá bude v nedeľu 14. novembra 2004 o 15.00 hod. Všetci ste pozvaní a srdečne vítaní!

...A znova bude znieť pieseň: „Bože čos' ráčil slovenskému ľudu...“

M. Mrázová

Návšteva z Ríma

MŠ na ul. SNP v Topolčiankach už tretí rok spolupracuje s dvoma zahraničnými MŠ - zo Srbska a Čiernej hory z Podgorice a z Ríma. Spolupracujeme na projekte, ktorého iniciátorom je naša MŠ zameranom na environmentálnu a prosociálnu výchovu detí predškolského veku pod názvom „Strom premien“. Boli sme príjemne prekvapení, že p. uč. Anna-Marie Clops pri svojej návšteve SR prišla osobne navštíviť našu MŠ. Pri rozhovore sme si s veľkým záujmom vymenili skúsenosti a porovnali rozdiely predškolskej výchovy detí v Taliansku a na Slovensku. P. Clops ohodnotila náš systém výučby ako veľmi zaujímavý a progresívny, páčil sa jej náš kvalitný program výchovnej práce a denný režim detí, ktorý sa veľmi líši od ich režimu. Zaujali ju tvorivé kútky, ktoré s celým kolektívom v priebehu celého školského roku pravidelne meníme, s uznaním si prezrela našu budovu a jej areál. Obdivovala veľký dvor ako stvorený pre bezpečný pohyb a hry našich detí. Sme radi, že aj naše deti od tohoto školského roku majú možnosť podobne ako deti z Ríma pod odborným dohľadom navštevovať v našej MŠ záujmové krúžky. Tak po zvládnutí výchovných zložiek z programu výchovnej práce majú možnosť rozvíjať svoj talent. Po príjemne strávenom predpoludní v areáli našej škôlky p. Clops odchádzala s darčekom pre deti z Ríma a ľúčila sa s nami so slovami: „Vaša škôlička je raj pre deti ukrytý v zeleni.“

Tešíme sa, že máme dobrých priateľov a kolegyne aj za hranicami našej vlasti a že aj vo večnom meste Ríme vedia o našej MŠ. Budeme sa naďalej snažiť pokračovať v začatých priateľských kontaktoch a vo výmene informácií a skúsenosti z našej práce. Chceme, aby naša MŠ bola krásnym miestom, kde deti aj učiteľia budú mať v úcte seba navzájom, aj nádhernú planétu Zem a všetky bytosti, ktoré na nej žijú.

Z. Siklienková
za kolektív
MŠ na ul. SNP

Vzdelávacie poukazy ako nový prvok moderného vzdelávania

Podľa §13 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 2/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre základné školy, stredné školy a školské zariadenia sa od septembra 2004 školám a školským zariadeniam poskytujúcim záujmové vzdelávanie žiakom základných škôl a žiakom stredných škôl poskytujú finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom vzdelávacích poukazov.

Vzdelávací poukaz reprezentuje osobitný ročný príspevok štátu na záujmové vzdelávanie pre jedného žiaka ZŠ alebo SŠ. Pod záujmovým vzdelávaním treba rozumieť pravidelnú záujmovú činnosť organizovanú pre žiakov ZŠ a SŠ v rozsahu najmenej 80 hodín v školskom roku.

Školy - poskytovatelia záujmového vzdelávania dostanú finančné prostriedky na základe počtu získaných (odovzdaných) vzdelávacích poukazov od žiakov. Hodnota poukazu je rovnaká v danom kalendárnom roku pre všetkých žiakov. V roku 2004 je táto hodnota vzdelávacieho poukazu 75,- Sk na jeden mesiac, t. j. 300,- Sk od septembra do decembra 2004 na žiaka.

Milí rodičia, práve prostredníctvom vzdelávacích poukazov ste sa mali možnosť prvýkrát rozhodnúť podľa vlastného výberu, komu vaše dieťa poskytne osobitný štátny príspevok, ktorý preukaz reprezentuje. Žiak má v školskom roku nárok iba na jeden poukaz, ktorý musel najneskôr do 30. septembra 2004 poukázať poskytovateľovi záujmového vzdelávania, ktorého si vybral na základe slobodného výberu podľa ponuky školy. Naša škola ako poskytovateľ záujmového vzdelávania otvorila v tomto školskom roku otvorila nasledovné záujmové krúžky: *tanečný p. vych. J. Koterecová, záhradkársky p. uč. O. Mravík, internetový pre 8. roč. p. uč. Š. Klečka, výtvarný p. uč. J. Bakalárová, pohybová príprava p. uč. A. Judinová, K. Kapolková, športový ŠKD p. vych. E. Majerčíková, internetový pre 6. roč. p. uč. L. Mrázová, šachový p. uč. O. Mravík, geografický p. uč. J. Ertlová, lyžiarsky p. riaditeľ J. Barát, turisticko-prírodovedný p. uč. J. Šabová, biblický p. kat. D. Krajčová, internetový pre 9. ročník p. uč. V. Mráz, volejbalový p. Macskayová, strelecký p. V. Solčiansky, zdravotný p. uč. V. Jaššová, matematický p. uč. O. Mravík*

Z celkového počtu žiakov našej školy 433 bolo odovzdaných našej ZŠ ako poskytovateľovi záujmového vzdelávania 208 vzdelávacích poukazov, čo predstavuje 48 %. Šesť poukazov sme prijali od žiakov stredných škôl. Spolu to predstavuje

214 poukazov, čo predstavuje navýšenie rozpočtu našej školy do konca kalendárneho roku 2004 o 64 200,- Sk. Tieto finančné prostriedky môžu byť použité aj na materiálno-technické vybavenie krúžkov a školy.

Mgr. Jozef Barát

Stavebná činnosť v obci

Vážení spoluobčania, tak ako v predchádzajúcich číslach Našich Topolčianok, aj teraz Vás oboznámim o aktuálnej stavebnej činnosti v obci.

Určite ste si všimli, že pri Koprdomom moste sa realizujú zemné výkopové práce. Tieto práce súvisia s rozširovaním kanalizácie v rámci obce, na ktorú nám bola poskytnutá dotácia z Ministerstva životného prostredia vo výške 2 000 000 Sk. Škodalen, že tohoto roku boli dotácie poskytnuté oproti minulým rokom oveľa neskôr (zmluvu MŽP som bol podpísať v septembri) a tak realizácia samotného diela sa uskutočňuje teraz. Zo spomenutej dotácie bude zrealizovaná prečerpávací stanica, ktorá bude vybudovaná nad potokom pri novom chodníku vedľa Koprdomo mosta a časť ulice Mlynskej. Časť ulice Mlynskej z toho dôvodu, že dotácia, ktorá nám bola poskytovaná nepokryje náklady na vybudovanie kanalizačnej vetvy na celej ulici. Dňa 7. 10. - 2004 sa začalo s vybudovaním kanalizácie na ulici Litoměřickej (500 m) od odbočky na poľnú cestu k ČOV po ul. Hlavnú, kde bol už vybudovaný prepoj pod cestu, ktorý spája obidve kanalizačné vetvy na ul. Hlavnej. Na tomto úseku bude preinštalovaných 3 500 000 Sk a som rád, že po mnohých rokovaniach so Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a. s., ktorá je investorm, sa nám podarilo pristúpiť k samotnej realizácii.

Ďalšou stavebnou činnosťou v obci, ktorá sa v mesiaci október zrealizovala bolo rozširovanie NN na ul. Dlhovského od 12. bytovky smerom k družstvu. Rozšírenie siete NN je realizované zemným vedením, kde sme tiež priložili vodiče na verejné osvetlenie a verejný rozhlas. Na tejto investičnej akcii bude preinvestovaných 800 000,- Sk, na čom sa obec podieľa výškou 400 000,- Sk a ZSE 400 000,- Sk. Stĺpy verejného osvetlenia spolu s verejným rozhlasom budú osadené dodatočne. Na záver tohoto článku som si nechal investičnú akciu, na ktorú si myslím, čakáme všetci už dlhé roky - a to chodník pre cyklistov medzi Topolčiankami a Žitavami. Dňa 7. 10. 2004 bolo vydané stavebné povolenie na túto investičnú akciu a ak v dobe do 15 dní nikto z dotknutých orgánov nepodá voči stavebnému povoleniu námietku, stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť. Chodník pre cyklistov bude realizovaný v spolupráci s obcou Žitavany, ktorá prispieje finančnou čiastkou 150 000,- Sk. Keďže je už jesenné obdobie a počasie je nevysspytateľné, chceli by sme tento rok stihnúť osadiť obrubníky, naviesť podložie, ktoré by sa zhutnilo a takto pripraviť podklad pre samotnú povrchovú úpravu, ktorou bude asfalt. Položenie asfaltu by sme pravdepodobne realizovali až v jarom období, nakoľko vonkajšia teplota je už stále nižšia, čo by mohlo ovplyvniť kvalitu asfaltu. Verím, že sa mi podarilo v tomto článku oboznámiť Vás, milí spoluobčania, s aktivitami stavebnej činnosti v rámci obce a som presvedčený, že pri priaznivom počasí všetky uvedené akcie dotiahneme do úspešného konca.

Juraj Mesko, starosta obce

Výrub dvoch platanov javorolistých

V našej obci máme mnoho vzácných drevín. Málokto z nás však si uvedomuje, že k takým patrí aj platanová alej medzi Športovou a Hostianskou ulicou. Platany javorolisté (*Platanus x hispanica* Mill) v takom počte ako u nás sú na Slovensku jedinečné. Tak ako človek, aj strom však podlieha času a chorobám. Aj medzi týmito stromami dosahujúcimi vek cez 100 rokov boli dva také, ktoré mali v prvej časti dutiny poškodené drevnou hnilobou. Dôkazom zlého stavu stromov bolo aj minuloročné ulomenie jednej z hlavných vetiev u jedného z nich. Preto sme požiadali o odborné stanovisko riešenia situácie Štátnu ochrannú prírodu SR, Správu chránenej krajiny oblasti Ponitrie. Navyše stromy sú v lokalite prvého stupňa ochrany prírody. Bolo nám doporučené poškodenie hnilobou riešiť výrubom a u zdravých stromov vykonať redukčný rez, zároveň nahradiť vyrúbané jedince následnou výsadbou stromov rovnakého druhu. Keďže ide o vysoko odbornú prácu, určili sme ju špe-

Špecialisti pri odbornom výrube platanov.

cialistom. Stromy sa asanovali po častiach kombináciou strosmolezeckých techník a požiarnej vysokozdvížnej plošiny. Náklady na takéto ošetrenie presiahli hodnotu 40 tisíc Sk. K výrubu stromov na všetkých verejných priestranstvách musíme pristupovať veľmi citlivo. Každý strom má veľkú spoločenskú hodnotu, čo si mnohokrát ani neuvedomujeme. Preto výrub týchto stromov, aj na základe žiadosti občanov posudzuje prípad od prípadu Komisia životného prostredia.

Ing. A. Kazíková

ĎAKUJEME VÁM!

„Nech Vám v teple uplynie dlhá jeseň zlatá, to Vám prajú zo srdca Vaše vnúčatá.“

Aj tieto verše bolo počuť na besiedke v MŠ na Cintorínskej ulici v ten októbrový podvečer. Deti mali pripravené básne, piesne, tance a folklórne pásmo - „Varenie lekváru“. Chceli sa tak poďakovať starým rodičom za ich lásku, pohladenie i teplé slová, ktorými nešetří žiadny starý rodič. Na záver vystúpenia nechýbal drobný darček a sladká pusa od vnúčať.

K poďakovaniu za lásku a starostlivosť starým rodičom sa pripája i celý kolektív pracovníčok materskej školy.

A. Fialová, MŠ Cintorínska

Sme tu pre Vás

„Malá knižnica“, medzi ktoré sa radí aj naša Obecná knižnica v Topoľčiankach v žiadnom prípade neznamená „bezvýznamná“ knižnica, plní totiž to najušľachtilejšie a najhumánnejšie - získava deti, mládež a dospelých pre čítanie, kultúru a vzdelávanie. Knižný fond (knihy) sa u nás buduje podľa miestnych podmienok, jeho kvalita nezávisí od jeho veľkosti, ale od jeho obsahu a aktuálnosti. Základnými pravidlami budovania knižného fondu sú:

1. zastúpenie kníh, ktoré vyhovujú požiadavkám a potrebám používateľov,
2. pravidelné dopĺňanie knižného fondu a
3. pravidelné vyradovanie zastaralých, poškodených a opotrebovaných dokumentov (kníh). Vyradovanie dokumentov z knižného fondu je tak isto, ako dopĺňovanie, základným prostriedkom na jeho aktualizáciu.

V knižniciach, ktoré neplnia konzervačnú funkciu (archivačnú), a ktorú neplní ani Obecná knižnica Topoľčianky vyradovanie dokumentov je pravidelnou súčasťou práce.

Knihy získavame prevažne kúpou a darom.

V našej knižnici je možné zapožičať si okrem kníh aj časopisy. A čo sa týka financií - v tomto roku 2004 nám OZ schválilo na nákup kníh 28 000 Sk a 7 000 Sk na časopisy. Aj starosta obce p. Juraj Mesko má záujem o zlepšenie kvality ponúkaných knižných titulov, schválil nám použitie členských príspevkov na nákup nových kníh.

Myslíme si, že naši čitatelia sú s ponukou kníh v knižnici spokojní. Sme otvorení každej objektívnej kritike zo strany pravidelných čitateľov, ktorí najlepšie poznajú chod a výber kníh. Bohužiaľ ceny kníh z roka na rok stúpajú. Preto hľadáme aj iné zdroje na dopĺňanie knižného

fondu. Tešíme sa každej knihe, ktorú nám občania podarujú. Z týchto kníh, niektoré zapíšeme do fondu (ktoré nemáme) a ostatné ponúkame na burze kníh za symbolickú cenu, čím si vlastne navzájom pomôžeme. A peniaze získané z tejto burzy sú opäť určené na nákup kníh. Burzy sa snažíme organizovať v pravidelných intervaloch.

Radi by sme aj touto cestou podakovali všetkým občanom, ktorí nám priniesli knihy, či už na zaradenie do knižničného fondu alebo na burzu.

Uvedomujeme si aj nezadržateľné napredovanie vedy a techniky a dovoľujeme si citovať (in: „Príručka knihovníka malej knižnice, SNK, Martin 2003 str. 8): „Úlohy obecných knižníc sa menia, tak ako sa menia potreby a požiadavky používateľov. Preto počítače, pripojenie na internet a dostatok nových dokumentov by mala zabezpečovať každá knižnica a obecné zastupiteľstvá by

mali na to pamätať pri schvaľovaní rozpočtu.“

A na záver už len dodať, že sa tešíme na všetkých, ktorí nás navštívia, alebo nás iným spôsobom podporia. V budúcom čísle sa zameriame na celoročné aktivity prebiehajúce v knižnici.

A. Orolínová, M. Brandtová
kult. ref. a prac. Obcej knižnice Topoľčianky

Chceli by sme chceli podakovať za všetkých čitateľov Obcej knižnice Topoľčianky p. Ludmile Brunnerovej, telom a dušou zanietenej knihovníčke z Petržalky (rodáčky z Topoľčianok), ochotnej pomôcť, a tak obohatiť našu knižnicu. Prostredníctvom nej sa dostalo do našej knižnice začiatkom októbra t.r. vyše 300 ks hodnotných kníh. ĎAKUJEME!

- knižnica-

Súťaž o najkrajšiu predzáhradku

Základná organizácia SZZ Topoľčianky v spolupráci s Obecným úradom Topoľčianky vyhlásili v dvojmesačníku občanov „Naše Topoľčianky“ č. 2/2004 súťaž o najlepšie udržované predzáhradku z hľadiska estetiky a funkčnosti priestoru.

Hodnotiacia komisia v zložení Ing. Jaroslav Hrdlovič, Vladimír Krajčo a Ing. Miloslav Rajčan vykonali obhliadku v dňoch 14. mája a 10. júla 2004 so zabezpečením fotodokumentácie. Samotné vyhodnotenie s určením poradia bola záležitosť nanajvýš obtiažna. Je totiž mnoho občanov, ktorí sa venujú priestorom vo svojich dvoroch, verejnosti okom neprístupných. Predzáhradkou skrášľujú celú ulicu a tiež prídovovou záhradkou viditeľnou z ulice dávajú návštevníkovi obce nahliadnúť do myslenia obyvateľov domu, ich citu pre krásu a vzťah k prírode. Komisia sa snažila zohľadniť celkovú kompozíciu, druhové zloženie,

ale najmä pracnosť a sústavnú starostlivosť.

Komisia dospela k nasledovnému záveru: I. miesto: **Anna Rajnohová**, Mlynská 27, II. miesto: **Ružena Koprďová**, Hlavná 124 A, III. miesto: **Mária Kováčová**, Lipová 64.

Osobitné miesto sa rozhodla komisia prideliť pre priestory pred bytovkami: I. miesto: **Mária Džadová**, ul. SNP 5

Komisiu zaujalo mnoho ďalších predzáhradiek nielen svojou kompozíciou, ale tiež vnášaním nových estetických i úžitkových technických prvkov, ako napríklad osvetlenie, oplatenie, zabudovaná závlaha a iné. Tieto objekty sú tiež spolu s víťaznými predzáhradkami vystavené na výstavnej tabuli pri Obecnom úrade Topoľčianky. Majitelia vyhodnotených predzáhradiek budú odmenení hodnotnými cenami, ktoré venuje ZO SZZ Topoľčianky a OcÚ Topoľčianky.

Ing. Miloslav Rajčan

1. miesto získala A. Rajnohová, ul. Mlynská 27 Ing J. Hrdlovič

Hodová zábava

Hody v Topoľčiankach sa nezadržateľne blížia. Pre tých, ktorí sa chcú zabaviť je tu lákavá pozvánka na **HODOVÚ ZÁBAVU**, ktorej usporiadateľom je **Obecný úrad Topoľčianky**. Zábava sa bude konať **20. novembra 2004 so začiatkom o 19.30 h v Dome kultúry a služieb**. **Do tanca a na počúvanie hrá vynikajúca skupina FORTE, s možnosťou občerstvenia. Bohatá tombola o polnoci.**

Tvorivé popoludnie v našej materskej škole

V popoludňajších hodinách v stredu 29.9.2004 sa prístupová cesta do MŠ SNP č. 3 zmenila na tvorivú dielňu detí, učiteľiek a rodičov. Tvorili z plodov jesene rôzne rozprávkové bytosti, strašidielka, ale aj živočíchy a vymyslené figúrky. Dotvárali ich rôznym odpadovým materiálom - drôtkami, vlnou, látkou, farebným papierom a gombíkmi.

Niektoré deti s rodičmi pripravili ovocné a zeleninové šaláty. Vo večerných hodinách sa v tráve rozsvietili princovia, princezné, strigy, lienky, myšky, hady, kočky s bábätkami, vláčik zberáčik atď. Všetci sme ochutnali šaláty a nad ohňom opiekli špekačky. Bol to nezabudnuteľný zážitok. **Radost' netrvala dlho, pretože na druhý deň ráno boli naše výrobky zničené! Rozkopali ich tí, ktorí pred pár rokmi opustili brány našej MŠ.** Nedokážu sa tešiť z práce iných, no najhoršie na tom je to, že im radost' robí, keď ju iným pokazia. Zamyslime sa nad správaním tejto mládeže!

Kol. prac. MŠ SNP č. 3 v Topoľčiankach

Z Vašich listov

Vážený pán starosta,
obyvatelia byvajúci na Športovej ulici sa Vám chcú touto cestou podakovať za veľkú ochotu, ktorú ste nám preukázali. Ide o platan, ktorý ste dali odstrániť. Spôsobil nám nemalé škody, ohrozoval naše príbytky, celé dni sme museli v byte svietiť, čo zapríčiňuje poškodenie zraku. Korene tohoto stromu tak prerástli popod naše pozemky, že sú už nadvihnuté betónové schodíky vedúce okolo domu a sú obavy aj z toho, že narušujú stabilitu domu. Už v minulosti sme žiadali o jeho odstránenie, ale nebolo nám vyhovené. Až teraz Vy ste nás pochopil a dal odstrániť tento strom, za čo sme Vám veľmi povďační. Tiež patrí podakovanie aj pracovníkom obecného úradu za dôkladné vyčistenie po odstránení platanu. Vo Vašej práci Vám želáme veľa úspechov.

obyvatelia Športovej ulice

15. verejné zasadanie OZ

Zasadania sa zúčastnilo 9 poslancov, čím bolo uznášaniaschopné. Zasadnutie OZ otvoril a viedol starosta obce p. J. Mesko, predložil program rokovania, ktorý bol jednomyslelne prijatý. Starosta informoval o uskutočnených podujatiach za uplynulé obdobie: v júni sa konalo výberové konanie riaditeľov ZŠ a MŠ.

19. 6. - 4. 7. 2004 sa uskutočnilo medzinárodné sochárske sympóziu. 27. 6. bolo otvorenie Kultúrneho leta 2004, pri ktorom si Topoľčanek pripomenul 10. výročie založenia. V mesiaci júl sa viedli rokovania o umiestnení automatu SLSP, 17. - 18. 7. sa konala púť, 19.-21.8. bol navštívený Poľný Berinčok v Maďarsku a 27. 8. prebiehali oslavy SNP s účasťou hostí z Holandska. Hlavný kontrolór obce Ing. Pavkov predložil poslancom plnenie rozpočtu obce, ktoré zhodnotil ako vyrovnané. Predseda komisie výstavby UP a verejnoprospešných služieb. Ing. Kazík oboznámil prítomných o príprave budovania II. etapy obecnej kanalizácie. Na základe odporúčenia Krajskej knižnice v Nitre sa vykonala revízia knižničných dokumentov v obecnej knižnici. Celkovo sa vyradilo 731 kníh z dôvodu zastaralosti, neaktuality a opotrebovanosti. Poslanci vyradenie kníh schvá-

lili. Poslanci schválili prenájom genofondovej záhrady pri Dome služieb. Žiadosti hudobného štúdia Múza o prenájme nebytových priestorov v budove MŠ na ul. SNP na zriadenia jazykovej a tanečnej školy nevyhoveli. Poslanci doporučili starostovi obce a poslancovi R. Kováčovi jednáť so žiadateľkou o iných podmienkach prenájmu. Žiadosť o predaj obecného pozemku v trvalom užívaní (B. Sládekovej, D. Vaňovej, H. Kadiša) poslanci odložili na nasledujúce zasadnutie. Dovtedy je potrebné preveriť možnosť využitia jestvujúcej kanalizácie ústiacej do potoka na napojenie do ČOV. Poslanci schválili žiadosť A. a M. Hasprovej o odkúpenie časti obecného pozemku 12m², na ktorom je postavený rodinný dom. Žiadosť Š. Kršiaka o predaj alebo dlhodobý prenájom obecnej parcely na vybudovanie tenisového kurtu neschválili. V rámci interpelácií Ing. Kazík navrhuje, aby

kultúrna komisia odsúhlasila sortiment kníh pred ich nákupom. Ďalej žiada urobiť pre požiaru zbrojnicu plynovú prípojku a žiada informovať OZ o výrube stromov. JUDr. Številová v rámci interpelácií žiada upraviť chodník medzi Drevoskladom a pohostinstvom Zelená žaba a urobiť kontrolu platanov na rohu Lipovej ul.

V rámci bodu „Rôzne“ p. Pavková, p. Fialová a Mgr. Barát informovali o pripravenosti MŠ a ZŠ na školský rok 2004/05. Ing. Bábnska žiada dobudovať miestny rozhlas na Vígláskej ulici, obmedziť rýchlosť motorových vozidiel v obci a vyznačiť prechody pre chodcov. PhDr. Haspra vyhodnotí súťaž o najkrajšiu predzáhradku v obci. Ing. Mesko informoval o stave neziskovej organizácie Tatra Topoľčianky a vyslovil požiadavku na navýšenie rozpočtu pre šport v budúcom období. Poslanci prijali návrh na uznesenie, ktorý predniesla predsedkyňa návrhovej komisie JUDr. Številová. Na záver zasadnutia starosta poďakoval poslancom a občanom za účasť a podnetné pripomienky a rokovanie ukončil. - **kultúra-**

zumovať každý človek. U nás v Topoľčiankach máme 21 včelárov, ktorí v jeseni 2003 zazimovali 210 včelstiev. Na jar po prezimovaní bol stav 174 včelstiev. Včelári, ktorí včelária po starom v 2 nástavkoch s materskou mriežkou a nestihli obmieňať dielo v plodisku, zažili v tomto roku enormné množstvo rojov. 2 aj 3 roje z jedného včelstva. S rojmi odišla aj znáška. Celkove rok 2004 možno hodnotiť ako slabší. Repka dobre zamedovala, ale agát južne od Topoľčanok v čase kvetu mokol. Výhodu mali len včelári v hornej časti obce, kde agát v dolinách začal kvitnúť o niekoľko dní neskôr, po daždoch, a tak jeho znáška bola dobrá. Zaujímavosťou bolo, že množstvo lánov slnečnice okolo obce medovalo mimoriadne málo. Najviac potešil včelárov tmavý lesný medovicový med, ktorý sa u nás vyskytuje zriedkavo, asi len raz za 5 rokov. Včelárom prajeme v ich záslužnej činnosti veľa zdraru, vysoké znášky medu a čím menej chorôb na včelstvách. Veríme, že ku včelárstvu nájdu vzťah aj mladí, ktorí zabezpečia pokračovanie v ďalších generáciách. Za informácie ďakujeme predsedovi ZO SZV Zlaté Moravce Ing. Miloslavovi Rajčanovi. **RR**

Naša internetová stránka
www.topolcianky.sk

Ak na internete vyhľadáte stránku www.topolcianky.sk, určite vás prekvapí jej nový vzhľad a obsah. Od 4. augusta 2004 je pravidelne obnovovaná a upravovaná jej novým správcom Vladimírom Božanským. Stránka obsahuje 4 sekcie: *Domov*; *Obec* s časťami: *O nás*, *história*, *súčasnosť*, *mapa*, *kultúra*, *turistika*, *osobnosti*, *samospráva* a *fotogaléria*; *Infraštruktúra s časťami*: *firmy* a *služby*, *ubytovanie*; *Napíšte nám* - v tejto časti ľudia kladú otázky, ktoré ich zaujímajú a na ktoré odpovedáme, poprípade prezentujú svoje názory. Oživenie aktualizácie sa stretlo s pozitívnym ohlasom, čo dokazuje aj bohatá návštevnosť stránky. Správca chce naďalej obohacovať a rozvíjať informácie, ktoré môžu zaujímať ako obyvateľov, tak i návštevníkov Topoľčanok. Preto uvíta každé podnetné návrhy na doplnenie, ako aj informácie o konaní akcií a zaujímavosti v našej obci, čím sa Topoľčianky môžu propagovať týmto moderným spôsobom. Kontakt je možný priamo na internetovej stránke, ale mailom na adrese:

vladoboso@zoznam.sk.

Týmto ďakujeme p. Božanskému za jeho prácu, ktorú vykonáva bez nároku na odmenu.

RR

Hlas svedomia

Žijeme v náročnej a zložitej hospodárskej a finančnej situácii, nezamestnanosť a vysoké ceny nákupných tovarov zatažujú náš rodinný rozpočet. Vo vzťahu k priateľovi zanedbávame často naše spoločenské či občianske povinnosti. Často sa sťažuje priateľ či sused na vzťah a povinnosť občianskeho či spoločenského charakteru, ako je zapožičanie rôzneho materiálu alebo často finančných čiastok, ktoré si nepovažujeme za povinnosť vrátiť. Nedávno sa mi sused sťažoval, že požičal kamarátovi pascu na potkany, no po dlhšej dobe mu ju nedokázal vrátiť. Další si požičal obnos peňazí, ale doteraz ho nevrátil. Ak si bol dobrý kamarát a chceš ním zostať, potom nezabúdaj na svoje občianske a morálne povinnosti!

-nemenovaný-

Včely a včelárstvo

Včelárstvo patrí medzi málo odvetví ľudskej činnosti, ktoré nenarušajú životné prostredie. Včela opelovaním chráni a vylepšuje životné prostredie, pretože peľom z rôznych jedlincov zabezpečuje rozmanitosť flóry.

V ovocinárstve včely opelia až 95% všetkých kvetov ovocných stromov a kríkov. Jedna včela navštívi denne až 700 kvetov a pri jarnom počte 6000 lietaviek v jednom včelstve je to 4,2 milióna kvetov. V letnom období, keď je včelstvo v plnej sile sa toto množstvo mnohonásobne zvyšuje. Opelovaniu ako verejnoprospešnej činnosti včiel sa pripisuje až 80% ich celkového úžitku. Zvyšných 20% predstavujú priame produkty včiel: propolis, vosk, peľ, materská kašička, ale predovšetkým med. Med je jeden z mála živočíšnych produktov, ktorý je bez akejkoľvek ďalšej úpravy pripravený na ľudský konzum hneď po vytočení. V posledných rokoch s ľútosťou pozorujeme radikálny úbytok ako včelstiev, tak aj včelárov. Mnohí včelári podcenili nutnosť precízneho ošetrovania včelstiev, predovšetkým po znáške a tak o včelstva prišli. Nepriaznivo vplyva aj neúmerná cena cukru potrebného na zazimovanie včelstiev a nízka výkupná cena medu. Dobré meno včelárstva narušila aj správa v médiách, že

štátna veterinárna správa zistila v obchodnej sieti med s obsahom antibiotík a dala príkaz med z obchodov stiahnuť. Včelári však najskôr med susedujú u regionálneho výkupcu, ktorý z každej označenej nádoby odoberie vzorku na analýzu. Až po vyhovujúcom výsledku laboratorného rozboru med výkupca vykúpi a včeláriovi zaň zaplatí. Ceny medzi výkupcovia radikálne znížili, pretože rozbor vzoriek sú drahé. Podstatný je fakt, že včelár pri takomto postupe nemá možnosť dodať na trh nekvalitný med. Navyše včelári v našom regióne nepoužívajú antibiotické prípravky. Môžeme sa len domnievať, že výkupcovia v snahe vyššieho zisku doviezli lacný med a ten miešajú s našim slovenským, čím ho znehodnocujú. Prítom slovenský med vďaka pestrej stredo-európskej flóre patrí medzi najkvalitnejšie na svete. Preto pohár s medom by mal byť súčasťou každej domácnosti a mimo detí do veku pol roka (obdobie, kedy sa vytvára imunitný systém), by ho mal kon-

Medzinárodné majstrovstvá SR v orientačnom behu

Pretekmi v šprinte sa v piatok 3. septembra t.r. konali v Topolčiankach Medzinárodné majstrovstvá Slovenska v orientačnom behu. Tento pretek bol poslednou previerkou orientačných bežcov pred majstrovstvami sveta, ktoré sa konali 11. - 19. septembra vo Švédsku.

Pod vedením trénerky Paulíny Májovej to bola previerka aj pre reprezentantov Mariána Dávidíka, Lukáša Bartáka, Víta Pospíšila - všetci z klubu Kobra Bratislava a Martinu Rákayovú z ATU Košice.

Usporiadatelia z Klubu OB Topolčianky vybrali za dejisko pretekov areál parku, kde na 240 súťažiaciach z Čiech, Poľska, Rakúska a Slovenska čakali okrem parkových chodníčkov aj orientačne náročné pasáže v ryhách okolitých lesov. Dĺžka mužskej trate bola 2,7 km, prevýšenie 50 m, 15 kontrolných

Štart neskoršieho veteránskeho Majstra SR Milana Mitelmana zo ŽU Žiliny.

stanovišť, ženy prekonávali trať o dĺžke 2,4 km s prevýšením 35 m a 14 kontrolnými stanovišťami. Centrom so štartom bol štadión Tatranu. Z mužov zvíťazil Lukáš Barták z Kobry Bratislava a medzi ženami triumfo-

Jedno z kontrolných stanovišť bolo umiestnené aj pod schodmi pri Labutom jazere.

vala Martina Rákayová z ATU Košice. Vďaka patrí všetkým organizátorom za propagáciu našej obce na medzinárodnej úrovni.

RR

foto: K. Poštulka

Okienko zdravia

S príchodom nového školského roku pribúda aj počet chrípkových ochorení hlavne u mladších pacientov - detí, ktoré sa po dvoch mesiacoch prázdnin vrátili do školských zariadení. Pestrá paleta ovocia a zeleniny dopostovaná v našich záhradkách sa pomaly ale isto miňa. Netreba preto zabúdať na pravidelný prísun vitamínov, minerálov. Široká škála produktov určených deťom aj dospelým od čajov (Echinacea), kvapiek (Imunnal, Echinacea), tabliet (Echináčkovia, Brontíkovia.), príp. vakcín (Influvax, Fluarix) určených k prevencii pred chrípkovým ochorením je dostupná v každej lekární. Nezabúdajte preto na blížiacu sa zimnú obdoba. Zdravie máme iba jedno, treba si ho vážiť!

Mgr. Anna Pichňová
Lekárka Anima

Nahliadli sme do matriky

Narodili sa:

Nelly Mientusová, Dlhovského 82, Viliam Cepček, Lipová 39, Ivona Hlavatá, Žitavanská 6

Opustili nás:

Pavel Haspra 54 ročný, Cintorínska 9, Anna Hasprová 71 ročná, Lipová 57

Blahoželáme k uzavretiu manželstva:

René Valovi a Bc. Ivana Dolnická - 4. 9. 2004,
Ing. Roman Kazík a Ing. Dana Rajnohová, - 25. 9. 2004,
Tomáš Majo a Jana Bartoňková - 25. 9. 2004,
Roman Šlesar a Mgr. Jana Mauréryová - 2. 10. 2004,
Jozef Hunka a Adriana Oláhová - 2. 10. 2004

Program kina Národný dom

November

6. - 7. november - Shrek 2
13. - 14. november - Zlodej životov
20. - 21. november - Purpurové rieky 2
27. - 28. november - Kill Bill 2

Niektoré novinky v systéme školského stravovania

Výživa je jedným z hlavných činiteľov, ktoré rozhodujú o zdravotnom stave každého človeka a určujú potenciál jeho ďalšieho fyzického a psychického rozvoja. Tým sa vlastne podieľajú ale i určujú dĺžku a kvalitu celého života človeka. Tieto skutočnosti spomínam, pretože zariadenie školského stravovania v dobrej spolupráci s vedením školy a zriaďovateľom majú možnosť výrazne ovplyvniť, zmeniť, či zlepšiť rôzne negatívne ukazovatele zdravotného stavu detí, dospelých i starších ľudí - dôchodcov.

Aj v našom stravovacom zariadení pri ZŠ v Topolčiankach sa snažíme o vytváranie čo najoptimálnejších podmienok skvalitnenia stravovania a tým aj ovplyvňovať postoj k zdravej výžive, ktorá je tak nevyhnutná pre organizmus človeka. Okrem bežnej ponuky, ktorú denne poskytujeme žiakom školy, pedagogickým pracovníkom a ostatným zamestnancom sme začali poskytovať aj

stravu pre deti, ktoré sú v hmotnej núdzi v hodnote 1,- Sk za obed. Hodláme naďalej poskytovať už stabilne známe služby pre záujemcov z radov dôchodcov v sume 50,- Sk za obed, ako i ďalšie služby, ktoré nám dnešná legislatíva umožňuje a to i prenajímanie jedá-

lenských priestorov a zariadení jedálne, samozrejme vždy so súhlasom vedenia školy a zriaďovateľa - Obecného úradu. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu pri využívaní našich služieb a kapacít.

Iveta Dallošová
ved. zar. škol. stravovania

Nová sezóna v pestovateľskej pálenici

Tak ako po iné roky aj teraz na konci septembra zahájila sezónu pestovateľská pálenica miestnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov. Ako sa vyjadril jej predseda Dr. Ernest Haspra, tohtoročné spustenie prevádzky bolo spojené s mimoriadnym úsilím. Bolo treba vykonať údržbu, nutné opravy zariadenia kotla, chladiča, ako aj preškoliť personál. Navyše bolo potrebné obnoviť licenciu a prebratie zariadenia s kalibráciou Colným úradom, ktorý podľa novej legislatívy je správcom daňových povinností prevádzkovateľov páleníc. Splnenie hygienických, bezpečnostných, požiarnych a daňových podmienok si vyžiadalo okrem úsilia aj nemalo finančných prostriedkov a v neposlednom rade aj osobného času členov výboru obsluhy pálenice. V tomto kontexte náročných podmienok vyznieva benevolentný postoj voči čiernym páleniciam ako výsmech tých, ktorí sa snažia zachovať zákon. Záujemcovia o kvalitné a najmä o bezpečné vypálenie si môžu prihlásiť termín v pálenici. Tohtoročná sezóna sa ukazuje slabšia ako predošlá, ale kvalita kvasu je lepšia. Zo svojimi otázkami v tejto veci sa obráťte s dôverou na obsluhu pálenice alebo na členov výboru. RR

Počasie

Teplota ovzdušia vyvrcholila v auguste, keď v priemere dosiahla 20,9 °C. September mal teplotu 15,4 °C. Vodné zrážky boli nasledovné - august: 5.8. - 2,7 mm, 8.8. - 0,4 mm,

13.8. - 14,8 mm, 14.8. - 8,8 mm, 24.8. - 1,4 mm, 26.8. - 5,8 mm, spolu 33,9 mm
september: 2.9. - 0,4 mm, 13.9. - 0,3 mm, 15.9. - 0,2 mm, 23.9. - 42,0 mm, 29.9. - 4,0 mm spolu 46,9 mm.

Veľký výpadok zrážok bol medzi 26. augustom a 23. septembrom, keď za takmer mesiac napršalo necelý liter na m², pričom denné teploty vystupovali do 27 °C.

M. Šabík